

Nazwa stacji i jej adres

**Roztoczańska Stacja Naukowa Instytutu Nauk o Ziemi
Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
Guciów 20
22-470 ZWIERZYNIEC**

tel. (84) 618 62 42
informacja na stronie internetowej: www.umcs.lublin.pl

Instytucja

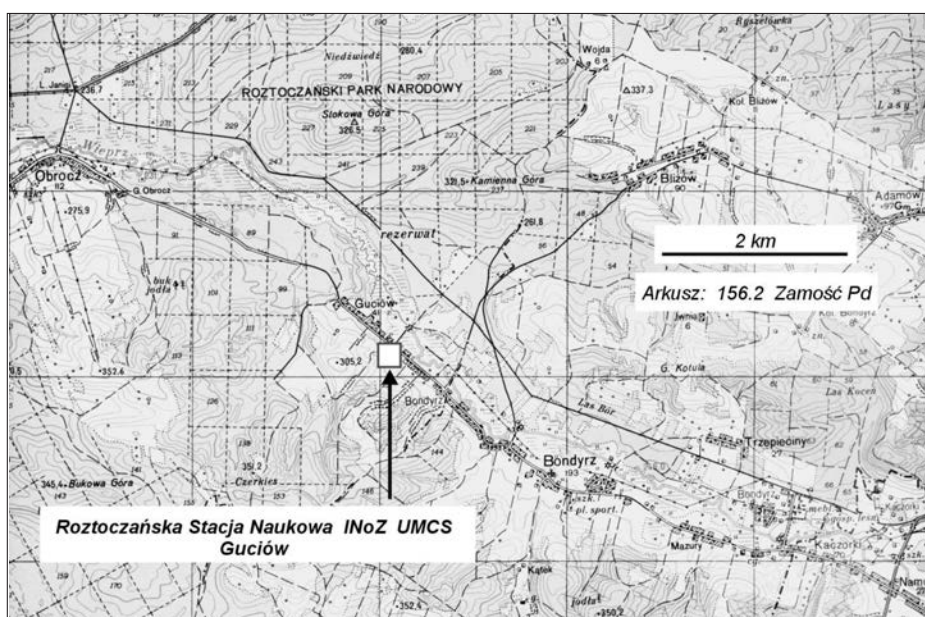
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Instytut Nauk o Ziemi
al. Kraśnicka 2 c,d
20-033 Lublin
tel. (81) 537 68 62
fax: (81) 537 68 62

kontakt: dr Jan Rodzik
tel. (81) 537 68 11
email: jan.rodzik@poczta.umcs.lublin.pl

Dojazd

- PKP, PKS lub prywatnym busem (z Lublina) do Zamościa, potem autobusem firmy „Autonaprawa” (25 km) do Guciowa.
- PKP lub PKS do Zwierzyńca, stamtąd autobusem (10 km) do Guciowa.

Mapa

Położenie stacji charakterystyka obszaru

Stacja położona jest na Rztoczcu Środkowym w dolinie górnego Wieprza, która wraz z szeregiem suchych zwykle dolin bocznych, rozcina dwa poziomy zrównań wierzchowinowych, ścinających górnokredowe opoki i gezy podłoża na wysokości 320-330 oraz 340-350 m n.p.m.

Lewe zbocze doliny przykrywa cienka (do 10 m) pokrywa lessowa, rozcinana przez wąwozy. Deniwelacje przekraczają 100 m, gdyż dno doliny leży na wysokości 240-245 m n.p.m. Piaszczystą terasę nadzalewową miejscami urozmaicają wydmy. Na holoceńskiej terasie zalewowej meandruje

rzeka o średnim przepływie ok. 1 m³/s, zasilana przez obfite źródła podzboczowe. Sieć wodna jest rzadka, a poza dnami dolin zwierciadło wód gruntowych występuje głęboko.

Zróżnicowana jest również pokrywa glebowa. W dnach dolin występują mady i gleby bielcowe, natomiast na wierzchowinach i stokach gleby brunatne i płowe, znacznie zerodowane w obrębie pól uprawnych. Naturalne zespoły roślinne charakteryzuje wyraźna piętrowość. Terasę zalewową zajmują łągi i olsy, terasę nadzalewową – bór świeży z przewagą sosny w miejscach suchych i jodły w miejscach wilgotnych; podnóża stoków porasta bór jodłowy, natomiast wyższe partie stoków i wierzchowiny – buczyna karpacka. Guciów leży w otulinie Rztoczańskiego Parku Narodowego, którego lasy otaczają z trzech stron odłogowane w większości grunty wsi.

Informacje ogólne

Rztoczańska Stacja Naukowa zajmuje budynek dawnej, wiejskiej szkoły podstawowej, przekazany w użytkowanie Uniwersytetowi Marii Curie-Skłodowskiej w 1975 roku, jednak ostateczne przekazanie obiektu aktem notarialnym przez Skarb Państwa na własność UMCS nastąpiło w 2007 roku. Początkowo była to głównie baza dla studenckich ćwiczeń terenowych, praktyk magisterskich oraz terenowych badań naukowych na Rztoczcu. Od 1995 roku rozszerzano stopniowo program stacjonarnych (monitoringowych) badań naukowych. Do celów badawczych przystosowano dwa pomieszczenia: pracownię i laboratorium chemiczne.

Stacja pełni przede wszystkim funkcje naukowo-badawcze. Prowadzony jest monitoring meteorologiczny oraz hydrologiczny i hydrochemiczny (współpraca z Rztoczańskim Parkiem Narodowym), rejestracja procesów geomorfologicznych (stokowych, korytowych i eolicznych) oraz antropogenicznych przekształceń środowiska. W rejonie Stacji prowadzony jest monitoring opadu i transportu pyłku roślin w ramach programu międzynarodowego (Pollen Monitoring Programme). Problematyka badawcza Stacji prezentowana jest podczas wycieczek terenowych, odbywających się w ramach organizowanych w Lublinie warsztatów, konferencji i zjazdów naukowych.

Niedostateczna baza noclegowa nie pozwala na samodzielną organizację zjazdów i konferencji, jak również przedmiotowych ćwiczeń terenowych dla większych grup studenckich. Realizowane są głównie praktyki specjalizacyjne oraz kompleksowe i zintegrowane (geograficzno-biologiczne) ćwiczenia terenowe w grupach do 20 osób. Studenckie Koło Naukowe Geografów organizuje w Stacji obozy naukowe i integracyjne – dla nowo przyjętych studentów geografii – dla nauczycieli organizowane są warsztaty na temat realizacji zajęć terenowych w szkole.

Kierownik stacji

dr Jan Rodzik

Pracownicy stacji

mgr inż. Ewa Maciejewska
mgr Krzysztof Stępniewski

Budynek stacji – część noclegowa

- 23 miejsca noclegowe: 1 pokój 3-osobowy, 1 sala z 20 łózkami;
- kuchnia z wyposażeniem (kuchenka gazowa, lodówka, naczynia, sztućce);
- sala jadalna (jednocześnie służy jako sala wykładowa);
- 2 węzły sanitarne: ubikacje, prysznice z ciepłą wodą.

Zdjęcie

Budynek Stacji Naukowej UMCS w Guciovie

Budynek stacji – część naukowo-dydaktyczna

- sala wykładowa (około 30 miejsc): tablica, rzutniki, ekran;
- pracownia: zestaw komputerowy, skaner, drukarka;
- biblioteka podręczna i zbiór map;
- laboratorium hydrochemiczne z możliwością pomiaru stężeń podstawowych jonów i biogenów, pH, koncentracji zawiesin, przewodności właściwej. Wyposażenie: spektrofotometr Thermo Spectronic UV-VIS, jonometr, miernik przewodności, pH-metry, wagi cyfrowe (analityczna i techniczna), suszarka, destylarka.

Bezpośrednie otoczenie budynku

Ogrodzona posesja z możliwością parkowania do 10 samochodów osobowych.

Instalacje terenowe

Automatyczna stacja meteorologiczna, zainstalowana w ogródku meteorologicznym, położonym 100 m od budynku Stacji. Pomiary rejestrowane są co 10 minut; dane ściągane są przez Internet do Zakładu Meteorologii i Klimatologii UMCS. Od 1995 roku, rejestrowane są: prędkość i kierunek wiatru, opad atmosferyczny, temperatura powietrza na 5 i 200 cm, temperatura gruntu na 5, 10, 20, 50 i 100 cm oraz wilgotność powietrza na 200 cm. Od 1999 roku rejestruje się ponadto: ciśnienie powietrza, promieniowanie całkowite, parowanie oraz wilgotność powietrza na 5 cm. Stacja meteorologiczna jest reprezentatywna dla Rostocza Środkowego. Ponadto prowadzone jest pomiar opadu atmosferycznego deszczomierzem Hellmanna.

Sześć cyfrowych mierników poziomu wody firmy OTT (THALIMEDES, NIMBUS) w zlewni górnego Wieprza (407 km²) oraz dodatkowo trzy mierniki w zlewniach górnego Szumu i Świerszcza, będące własnością Rostoczańskiego Parku Narodowego, obsługiwane przez pracowników Stacji. Pomiary stanów wody, objętości przepływu, pH, zmaczenia, konduktancji wody i zawartości podstawowych jonów prowadzone są od roku 1998.

Siedem poletek z urządzeniami zbiorczymi do pomiaru spływu powierzchniowego i spłukiwania oraz 9 chwytaczy przenośnych – pomiary od 1999 roku, zmodernizowane od 2007 roku.

Sprzęt terenowy na wyposażeniu stacji

Świder i sonda do poboru rdzeni o nienaruszonej strukturze (Eijkelkamp), łopaty, naczynia cechowane, termometry, stopery, młynki hydrometryczne, taśmy, klizymetry, busole.

Kursy akademickie prowadzone na stacji

- terenowe ćwiczenia specjalizacyjne z geomorfologii, paleogeografii, meteorologii, hydrografii i gleboznawstwa na geograficznych studiach magisterskich;
- ćwiczenia terenowe z terenoznawstwa na geograficznych studiach licencjackich;
- zintegrowane ćwiczenia terenowe na studiach licencjackich „Nauczanie biologii i geografii”;
- kompleksowe ćwiczenia terenowe na studiach licencjackich – specjalność nauczycielska.

Informacje dodatkowe

Stacja może być wykorzystana do prowadzenia terenowych praktyk studenckich, obozów naukowych, organizacji warsztatów tematycznych. Może także stanowić bazę wycieczek pieszych i rowerowych, czemu sprzyja atrakcyjne położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Roztoczańskiego Parku Narodowego oraz w pobliżu trzech parków krajobrazowych z licznymi rezerwatami. Guciów znajduje się w połowie drogi (w odległości 10-12 km) między dwiema najbardziej atrakcyjnymi miejscowościami Roztocza: Zwierzyńcem (Dyrekcja i Ośrodek Edukacyjno-Muzealny RPN) oraz Krasnobrodem (uzdrowisko, ośrodek kultu religijnego oraz miejsce organizacji licznych zjazdów i konferencji). Blisko (25 km) jest stąd do Zamościa – perły Renesansu. W samym Guciowie i w pobliżu znajdują się liczne pozostałości prehistorycznego i średniowiecznego osadnictwa (m.in. wczesnosredniowieczne grodzisko) oraz prywatny mały skansen w sąsiedztwie stacji.

Wybrane publikacje

- Chmiel S., Maciejewska E., 2009, *The share of precipitation nitrogen in the river discharge of the upper Wieprz River (Roztocze, SE Poland)*, Ecological Chemistry and Engineering, A, 16, 8, 909-916.
- Chmiel S., Maciejewska E., Michalczyk Z., 2009, *Hydrochemical characteristics of a spring snowmelt flood in the upper Wieprz River basin (Roztocze region) in year 2006*, J. Water Land Dev., 13b, 57-67.
- Grądziel T., Janicki G., Furtak T., Pidek I.A., Rodzik J., 2006, *Ocena stopnia naturalności i kierunków przekształceń szaty roślinnej w oparciu o metody: fitosocjologiczną i krajobrazową (na przykładzie wsi Guciów na Roztoczu Środkowym)*, Problemy Ekologii Krajobrazu, 16, 401-412.
- Rodzik J., Furtak T., Maciejewska E., Stępniewska S., Stępniewski K., 2007, *Zróżnicowanie transportu fluwialnego w rzekach Roztoczańskiego Parku Narodowego w latach 1998-2003*, [w:] Z. Michalczyk (red.), *Obieg wody w naturalnym i przekształconym środowisku*, Badania hydrograficzne w poznawaniu środowiska, Wyd. UMCS, 8, 445-451.
- Rodzik J., Rodzół J., 2005, *Walory edukacyjne otoczenia Roztoczańskiej Stacji Naukowej UMCS i ich wykorzystanie*, [w:] K. Krzemień, J. Trepieńska, A. Bokwa (red.), *Rola stacji terenowych w badaniach geograficznych*, IGiPZ UJ, Kraków, 29-38.
- Rodzik J., Janicki G., Grądziel T., Furtak T., Pidek I.A., 2006, *Rozwój krajobrazu kulturowego Roztocza na przykładzie obszaru wsi Guciów*. Problemy Ekologii Krajobrazu, 18, 287-295.
- Stępniewska S., Stępniewski K., 2008, *Variability of fluvial transport of the upper Wieprz river*, Annals of Warsaw University of Life Sciences – SGGW, Land Reclamation, 39, 59-68.
- Stępniewski K., 2008, *Wpływ spływu roztopowego i deszczowego na wielkość splukiwania z poletek o różnym użytkowaniu*. Landform Analysis, 9, 49-52.
- Stępniewski K., Rodzik J., 2008, *Discharge and fluvial transport in two catchments of the Roztocze Region (SE Poland)*. Quaestiones Geographicae, ser. A – Physical Geography, AMU Press, Poznań, 27 A, 2, 95-103.
- Świeca A. (red.), 2004, *Przyrodnicze uwarunkowania dynamiki obiegu wody i natężenia transportu fluwialnego w zlewni górnej Wieprza*. Wyd. UMCS, Lublin, 232.